

คุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

อุภินันท์นาการ

จาก

เบญจวรรณ คุณรัตนากรณ์ ส.ม.ด.ล.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

ISBN 974 - 588 - 938 - 5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๑พ

๑พ ๗๘๘๓

๒๕๔๐

Copyright by Mahidol University

3736887 NSMC/M : MAJOR : การพยาบาลแม่และเด็ก ; พย.ม.

KEY WORD : คุณภาพชีวิต / วัยหมดระดู / สตรี

เบญจวรรณ คุณรัตนารักษ์ : คุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือน เขต
บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร (QUALITY OF LIFE OF MENOPAUSAL WOMEN IN
BANGKOKNOI REGION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ทศนา บุญทอง
Ed.D., จริยาวัตร คมพยัคฆ์ ศ.ค., ชื่นชม เจริญยุทธ พบ.ค.111 หน้า.

ISBN 974 - 588 - 938 - 5

ปัจจุบันจำนวนประชากรสตรีวัยหมดประจำเดือนในประเทศไทย มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสตรีในวัยนี้เป็นกลุ่มประชากรที่เป็นกำลังสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือนและ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นสตรีวัยหมดประจำเดือน ที่อาศัยในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบประเมินคุณภาพชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดัดแปลงจากกรอบแนวคิดของฟิลเลนบัม และของ เบอร์กฮอธอร์น, เซเฟอร์และคณะ เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม - เมษายน 2540 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่เทียบอัตราส่วนร้อยละและการทดสอบไคส์แควร์

ผลการวิจัยพบว่าสตรีส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตโดยรวม อยู่ในระดับค่อนข้างดีมาก และประมาณหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่าง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงส่วนน้อยที่คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงต่ำ และเมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตในแต่ละด้าน พบว่าคุณภาพชีวิตด้านการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน, ด้านการรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพกาย และด้านการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนคุณภาพชีวิตด้านการรับรู้เกี่ยวกับสภาพสังคม อยู่ในระดับปานกลางถึงดีมาก สำหรับคุณภาพชีวิตด้านการรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิตและด้านการรับรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ในด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสตรีวัยหมดประจำเดือน พบว่า อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ของครอบครัว โรคประจำตัว ระยะของการหมดประจำเดือน และอาการของการขาดฮอร์โมนเอสโตรเจน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อเสนอแนะว่า ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีวัยหมดประจำเดือนนั้น บุคลากรควรมุ่งเน้นในกลุ่มสตรีที่มีอายุมาก, สถานภาพสมรสโสด หม้าย หย่าหรือ แยก, มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด, มีระดับการศึกษาต่ำ, ไม่มีการประกอบอาชีพที่มีรายได้, มีรายได้ของครอบครัวต่ำ, มีโรคประจำตัว, อยู่ในระยะของการหมดประจำเดือน และมีอาการของการขาดฮอร์โมนเอสโตรเจนในระดับสูง

3736887 NSMC/M : MAJOR : MATERNAL AND CHILD HEALTH NURSING ;

M.N.S.

KEY WORD : QUALITY OF LIFE / MENOPAUSE / WOMEN

BENJAWAN KUNRATTANAPORN : QUALITY OF LIFE OF
 MENOPAUSAL WOMEN IN BANGKOKNOI REGION, BANGKOK METROPOLIS.
 THELIS ADVISOR : TASSANA BOONGTONG, Ed.D. JARIYAWAT KOMPAYAK,
 Dr.P.H. CHOUMCHOM CHAROENYOOH, Ph.D. 111 p. ISBN 947 - 588 -938 - 5

The menopausal women are a significant group in the social and economic development of the nation. The purpose of this study was to investigate the quality of life of the menopausal women and investigate factors affecting their quality of life. The sample consisted of 400 menopausal women residing in Bangkoknoi district of Bangkok. Data collection were held through an interview questionnaire during January - April 1997. The questionnaire was constructed based on the conceptual framework of quality of life of Fillenbaum and Berghorn, Schafer & Associates. Percentage distribution and Chi - Square Test were used for data analyses.

Results of the study showed that the overall quality of life of most of the subjects was rather good to very good, approximately one quarter of the subjects had quality of life in moderate level, whereas one tenth had low level. Considering quality of life in each aspect, most of the subjects had perception of activities of daily living, physical health, an environment at rather good level, whereas perception of social status was moderate to very good level. Perception of mental health and perception of economic status were moderate level. Factors found to be significantly correlated to quality of life of the subjects were age, marital status, place of birth, educational level, occupation, family income, illness condition, menopausal stage and menopausal symptoms. Results of the study suggested that in order to promote quality of life of menopausal women health care personnel should focus on those of higher age group, widowed / separated or single women, who migrated from rural areas with low educational level, unemployed low family income, chronic illness, peri - menopausal stage and with severe menopausal symptoms.